

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Adam Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Józefina Król-Nowinski, radca, Departament Transferu Wiedzy i Spraw Społecznych, tel. 22 623 13 10, Jozefina.Krol-Nowinski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>23.03.2026</p> <p>Źródło:</p> <p>Priorytet</p> <p>Nr w wykazie prac: UPRO8</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zidentyfikowanym problemem jest zabezpieczenie realizacji rolniczych funkcji produkcyjnych wsi oraz ograniczenie konfliktów społecznych na tym tle.

Projekt realizuje priorytet polityki członków Rady Ministrów P55 „Ochrona funkcji produkcyjnych wsi”. Jest to efekt prac nad rozwiązaniami prawnymi chroniącymi funkcje produkcyjne wsi i działalność rolniczą, które będą odpowiedzią na wyzwania społeczno-gospodarcze na obszarach wiejskich i konieczność zrównoważenia interesów rolników i mieszkańców wsi.

Podstawową funkcją wsi jest rolnicza funkcja produkcyjna, której zachowanie jest kluczowym elementem bezpieczeństwa Polski w wymiarze żywnościowym. Na terenach wiejskich zachodzą postępujące zmiany społeczne dotyczące m.in. struktury społeczno-gospodarczej, liczby gospodarstw rolnych i liczby osób zatrudnionych w rolnictwie. Należy w tym miejscu wskazać także postępujące „rozlewanie” się miast i wkraczanie zabudowy mieszkaniowej na tereny wcześniej użytkowane rolniczo. Zmienia się także struktura demograficzna na terenach wiejskich w odniesieniu do miejsc zatrudnienia, które coraz częściej nie są w żaden sposób związane z prowadzeniem działalności rolniczej. Na obszarach wiejskich zamieszkuje coraz więcej osób niezwiązanych zawodowo lub rodzinnie z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Najlepszym przykładem tych zmian, które pośrednio wpływają na problem skali konfliktów dot. uciążliwości prowadzonej produkcji rolniczej są dane GUS, zgodnie z którymi w 2020 r. odnotowano 582,1 tys. gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie, tj. o 36,9% mniej niż w 2010 r. Stanowiły one 44,2% ogółu gospodarstw rolnych. Dodatkowo w ostatnich latach nadal zmniejsza się liczba gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą, np. utrzymujących świnie.

Ze względu na swoją specyfikę, działalność rolnicza wiąże się z pewnymi tradycyjnymi uwarunkowaniami, które mogą powodować stałe lub okresowe uciążliwości dla sąsiadów. Obserwowana jest, m.in. wzrastająca presja na ograniczenie skali hałasu w dni wolne od pracy oraz w porze wieczornej i nocnej, a także zapachów pochodzących z produkcji rolniczej, w szczególności zwierzęcej. Pojawiają się także konflikty przestrzenne, m.in. w sytuacji, gdy grunty przeznaczone na cele inne niż rolne (najczęściej pod budownictwo mieszkaniowe) stykają się z terenami przeznaczonymi na cele produkcji rolniczej.

Prowadzenie produkcji rolnej nie jest pracą, którą można wykonywać wyłącznie w porze dziennej w dni robocze. Rolnicy prowadzą swoją działalność zgodnie z rytmem przyrody, a wiele prac w gospodarstwie uwarunkowanych jest okolicznościami niezależnymi od rolnika, np. opryski nie powinny być wykonywane w czasie oblotu pszczoł czy silnego wiatru, a zasiewy, czy żniwa powinny odbywać się we właściwym czasie, co wymusza koncentrację działań w pewnych okresach. Również prowadzenie działalności w zakresie produkcji zwierzęcej niesie ze sobą pewne uciążliwości, które wynikają z cech danych gatunków (np. trudne do ograniczenia panie koguta).

Do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi kierowane są zgłoszenia dotyczące postrzegania jako uciążliwych immisji wynikających z prowadzenia działalności rolniczej, w szczególności związanych z emisją hałasu lub odorów, stanowiących przyczynę konfliktów sąsiedzkich, których skutkiem jest kierowanie do sądów powództw zawierających roszczenia negatoryjne o zaprzestanie immisji oraz roszczenia o zadośćuczynienie z tytułu immisji. Informacje w tym zakresie przekazywane były przez Krajową Radę Izby Rolniczych, wojewódzkie izby rolnicze, przedstawiciele organizacji rolniczych, rolników, a także w ramach interpelacji poselskich. Przekazywane do MRiRW postulaty, interpelacje i opracowania wskazują na potrzebę uregulowania zagadnienia immisji z uwzględnieniem rolniczych funkcji produkcyjnych wsi. W szczególności warto wskazać na przekazany raport „Tu jest wieś, tu się trzodę hoduje”, przygotowany przez Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego. Na problem wskazują także działania na szczeblu lokalnym. Przykładem jest podjęcie uchwały intencyjnej służącej podniesieniu świadomości mieszkańców w

związku z zamieszkiwaniem na terenach, na których prowadzona jest działalność rolnicza (Uchwała Nr 246/IX/25 Rady Miejskiej w Namysłowie z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie dążenia do podniesienia świadomości mieszkańców Gminy Namysłów o zamieszkiwaniu na obszarze, na którym prowadzona jest działalność rolnicza i charakterystycznych cechach tej działalności). Przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone były spotkania konsultacyjne z przedstawicielami samorządu rolniczego, organizacji rolniczych i rolnikami dotyczące zachowania funkcji produkcyjnych wsi. W spotkaniach konsultacyjnych brali udział przedstawiciele rolników, mieszkańców obszarów wiejskich, jak i instytucji pracujących na rzecz rolnictwa. Na potrzeby prac Zespołu ds. zachowania funkcji produkcyjnych wsi zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród przedstawicieli izb rolniczych i jednostek doradztwa rolniczego (364 respondentów), mające na celu identyfikację najczęstszych przyczyn konfliktów na terenach wiejskich, w szczególności tych związanych z różnymi funkcjami wsi, a także sposobów ich rozwiązywania. Wśród najczęstszych źródeł konfliktów wskazano: zagospodarowanie przestrzenne, budowa budynków, emisja zapachów z produkcji zwierzęcej, wykonywanie prac rolniczych. Jako przypadki karania rolników wskazano takie sytuacje jak dodatkowe kontrole wskutek interwencji innych mieszkańców wsi oraz mandaty za zanieczyszczenie drogi i hałas po godz. 22.00.

Do MRiRW trafiają również sygnały dotyczące skarg na uciążliwości związane z prowadzoną produkcją zwierzęcą, jak również problemu z rozwojem gospodarstw prowadzących taką produkcję. Temat trudności w uzyskaniu wymaganych zgód na budowę budynków służących do produkcji zwierzęcej, w związku z protestami okolicznych mieszkańców, był poruszany przez przedstawicieli rolników i związków hodowców na spotkaniach w MRiRW, jako jedna z podstawowych barier blokujących rozwój gospodarstw i możliwości ich modernizacji. Z uwagi na prowadzenie tych postępowań przez inne organy, do MRiRW nie trafiają informacje o ich przebiegu i skali rezygnacji z prowadzenia inwestycji już na wstępnym etapie postępowania.

W szczególności w przypadku produkcji zwierzęcej możliwość dalszego jej prowadzenia związana jest ze skalą produkcji pozwalającą na jej opłacalność oraz z dostosowaniem gospodarstw do wymagań wynikających z przepisów z zakresu ochrony środowiska, zdrowia zwierząt lub ochrony zwierząt. Biorąc pod uwagę oczekiwania społeczne w zakresie dobrostanu zwierząt, można się spodziewać, że zapowiadane nowe przepisy Unii Europejskiej regulujące te kwestie będą zmierzały w kierunku zapewnienia większej przestrzeni zwierzętom oraz zapewnienia większego dostępu do środowiska zewnętrznego, np. wybiegów lub pastwisk. Zmiany w tym zakresie będą wymagały od gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie inwestycji związanych z przebudową budynków lub zmianą urządzenia gospodarstwa. Wszystkie takie zmiany, nawet jeżeli nie będą prowadziły do zwiększenia produkcji, będą wymagały uzyskiwania zgód i pozwoleń, które mogą spotkać się ze sprzeciwem sąsiadów lub posiadaczy nieruchomości w otoczeniu takiego gospodarstwa.

Produkcja rolna, w tym produkcja zwierzęca, nierozzerwalnie związana jest z powstawaniem różnych uciążliwości: zapachami, kurzem, hałasem lub pracą w godzinach nocnych i dni wolne od pracy. W związku z tym, zmieniająca się sytuacja na obszarach wiejskich może w przyszłości spowodować, że problem konfliktu społecznego na wsi związanego z prowadzoną produkcją rolną, w szczególności produkcją zwierzęcą, dotyczyć może wszystkich rolników prowadzących gospodarstwa, a związane z nim konsekwencje mogą skutecznie zniechęcić do utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz skutkować uniemożliwieniem rozwoju gospodarstw.

W związku z tym działania związane z zachowaniem rolniczych funkcji produkcyjnych wsi, jako podstawowych dla tych obszarów, powinny być prowadzone bez względu na aktualną liczbę pozwów i toczących się spraw sądowych dotyczących uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Wzmocnienie tej funkcji obszarów wiejskich będzie miało pozytywny wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe Polski i żywotność obszarów wiejskich.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zasada równości wyrażona w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oznacza, że wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu powinny być traktowane równo, według jednolitej miary, bez różnicowań dyskryminujących lub faworyzujących. Jednocześnie zgodnie z art. 23 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, podstawą ustroju rolnego państwa jest gospodarstwo rodzinne. Dlatego władze publiczne powinny podejmować działania zapewniające należytą ochronę rolnikom oraz warunkom prowadzenia działalności rolniczej, jako warunku bezpieczeństwa żywnościowego kraju.

Stąd potrzeba przygotowania przepisów uwzględniających specyfikę życia na obszarach wiejskich, chroniących prawa wszystkich mieszkańców, przy jednoczesnym podkreśleniu ważnej pozycji rolników ze względu na dostarczanie żywności i innych dóbr publicznych. Działania mają prowadzić do uporządkowania zasad współistnienia oraz zmniejszenia liczby sytuacji konfliktowych. Wprowadzane rozwiązania mają być czytelne, przewidywalne i sprzyjać zachowaniu równowagi interesów całej społeczności wiejskiej.

Przejrzyste zasady pozwolą ograniczać nieporozumienia wynikające z różnic w potrzebach poszczególnych grup oraz ułatwią budowanie wzajemnego zaufania. Uporządkowane zasady stworzą również przewidywalne środowisko, w którym łatwiej rozwiązywać spory i dbać o równowagę interesów całej społeczności. Będzie to sprzyjać harmonijnemu funkcjonowaniu zarówno gospodarstw rolnych, jak i pozostałych mieszkańców obszarów wiejskich.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ze względu na konieczność zabezpieczenia żywnościowego kraju i harmonijnych warunków życia na wsi, w projekcie ustawy proponuje się następujące rozwiązanie legislacyjne:

- a) wprowadzenie zmiany do Kodeksu cywilnego, polegającej na wskazaniu, że prowadzenie działalności rolniczej mieści się w granicach normalnego korzystania z nieruchomości i co do zasady nie powinno być uznawane za nadmierne oddziaływanie na sąsiadów, wyjątek stanowiłyby sytuacje, w których w konkretnej sprawie ustalono, że działalność jest prowadzona niezgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej lub przepisami prawa. Takie rozwiązanie wzmocni pozycję rolnika w postępowaniu sądowym, gdyż to podmiot wywodzący swoje roszczenia z faktu immisji pochodzących z działalności rolniczych będzie musiał udowodnić, że wskazane wyżej wyjątki zachodzą, a więc że działalność rolnicza jest prowadzona niezgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki rolnej lub z przepisami prawa. Proponowany w Kodeksie cywilnym przepis będzie przepisem szczególnym w stosunku do art. 144 Kodeksu cywilnego;
- b) wprowadzenie zmiany do Kodeksu wykroczeń, która pozwoli na wyłączenie karalności za zakłócanie spokoju lub spoczynku nocnego w wyniku prowadzenia działalności rolniczej, np. poprzez hałas generowany przez maszyny rolnicze czy zwierzęta. Proponowany w Kodeksie wykroczeń przepis będzie przepisem szczególnym w stosunku do art. 51 § 1 i 3 Kodeksu wykroczeń;
- c) zmianę ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, która w wyniku wprowadzenia regulacji polegającej na tym, że w akcie notarialnym dotyczącym nabycia nieruchomości poza granicami administracyjnymi miasta będzie zawarte oświadczenie nabywcy takiej nieruchomości, że jest świadomy możliwych zakłóceń korzystania z tej nieruchomości wywołanych działalnością rolniczą prowadzoną na nieruchomościach sąsiednich, zwiększy świadomość nabywców nieruchomości położonych poza granicami administracyjnymi miasta co do potencjalnych niedogodności związanych z immisjami pochodzącymi z działalności rolniczej; w efekcie, już w chwili nabycia nieruchomości, nabywcy otrzymają pełną i transparentną informację o możliwych skutkach transakcji – co z kolei może zapobiec wielu niepotrzebnym i kosztownym dla nich konfliktom; złożenie takiego oświadczenia oznaczać będzie, że nabywca ma wiedzę co do sposobu prowadzenia działalności rolniczej (i jej zakresu) nie tylko na działce sąsiedniej, ale na całym obszarze wiejskim; oświadczenie takie może okazać się przydatne przy ustalaniu przez sąd okoliczności niezbędnych do oceny ewentualnego sporu.

Dzięki zmianom w Kodeksie cywilnym prowadzenie działalności rolniczej będzie jednoznacznie wskazane jako mieszczące się w granicach normalnego korzystania z nieruchomości. Odpowiedzialność pojawi się wyłącznie w sytuacjach, gdy działalność prowadzona jest niezgodnie z prawem lub zasadami prawidłowej gospodarki rolnej. Nowe rozwiązania porządkują zasady i wzmocniają gwarancje prawne, bez ingerencji w uprawnienia osób, których prawa zostałyby faktycznie naruszone.

Zmiany w Kodeksie wykroczeń mają zwrócić uwagę na to, że produkcja rolna ma swoją specyfikę, a tryb pracy często wyznacza pogoda oraz czynniki biologiczne. Trudno wyznaczyć sztywne ramy godzinowe na pracę, szczególnie podczas zasiewów, czy żniw. Proponowane zmiany mają na celu eliminowanie sytuacji, w których rolnicy ponoszą odpowiedzialność za normalne, legalne czynności gospodarskie.

Celem zmian w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego jest podniesienie świadomości przy zakupie nieruchomości na wsi. Każdy kupujący nieruchomość poza granicami miasta będzie potwierdzać, że ma świadomość możliwego sąsiedztwa działalności rolniczej i związanych z nią naturalnych oddziaływań. Rozwiązanie zwiększa transparentność obrotu nieruchomościami i może realnie ograniczyć przyszłe konflikty.

Osiągnięcie celu projektu przez działania inne niż legislacyjne może mieć jedynie charakter wspierający, np. poprzez kampanie komunikacyjne dotyczące specyfiki życia na wsi i roli rolnictwa w utrzymywaniu bezpieczeństwa żywnościowego kraju.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Francja

W 2024 r. ustawodawca francuski wprowadził zasadę chroniącą rolników przed odpowiedzialnością cywilną za uciążliwości związane z ich działalnością rolniczą prowadzoną przed osiedleniem się nowego sąsiada (źródło: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000049418434>). Warunkiem zwolnienia rolnika z odpowiedzialności jest prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i w sposób ciągły, na dotychczasowych zasadach. Dopuszczalne są modyfikacje wynikające, np. z nowych przepisów, o ile nie prowadzą one do istotnego zwiększenia uciążliwości dla otoczenia.

Czechy

Zgodnie § 1013 ustawy nr 89/2012 Sb. kodeks cywilny (źródło: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>) właściciel nieruchomości jest zobowiązany powstrzymać się od działań, które w stopniu nieproporcjonalnym do warunków lokalnych powodują przenikanie na sąsiednią nieruchomość hałasu, wibracji, pyłu, dymu, zapachów, światła, cienia lub innych podobnych czynników istotnie ograniczających korzystanie z tej nieruchomości. Jeżeli immisje są skutkiem działalności

zakładu lub podobnego obiektu, który został urzędowo zatwierdzony, sąsiad ma prawo jedynie do odszkodowania pieniężnego, nawet jeśli szkoda wynika z okoliczności nieuwzględnionych przy zatwierdzeniu. Nie dotyczy to sytuacji, gdy działalność przekracza zakres zatwierdzenia.

Estonia

Zgodnie z § 143(1) ustawy o prawie własności (źródło: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/510072014007/consolide>) dopuszczony jest pewien poziom uciążliwości przenikania na sąsiednią nieruchomość różnych czynników, takich jak hałas, wibracje czy nieprzyjemne zapachy, o ile nie narusza to w istotny sposób korzystania z tej nieruchomości i jest zgodne z wymogami ochrony środowiska. Jednocześnie, jeśli uciążliwości są na tyle duże, że znacząco utrudniają korzystanie z nieruchomości, właściciel może dochodzić swoich praw. Przepis ten zakazuje właścicielowi nieruchomości działań, które szkodzą sąsiednim nieruchomościom, umyślne kierowanie uciążliwości na nieruchomość sąsiednią jest zabronione; wymienia typowe immisje materialne i niematerialne (np. hałas, zapachy, ciepło, wibracje) oraz wprowadza kryterium przekroczenia zwykłej miary, uwzględniając lokalne warunki i zwyczaje.

Holandia

Art. 37 księgi 5 kodeksu cywilnego (źródło: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005288/2024-01-01>) stanowi, że właściciel nieruchomości nie może w sposób sprzeczny z przepisami zawartymi w kodeksie cywilnym przeszkadzać sąsiadom, np. hałasem, pozbawieniem światła czy zapachem. Jeśli takie zachowanie będzie uznane za naruszenie przepisów, właściciel może zostać pociągnięty do odpowiedzialności. Ocena bezprawności takiej immisji zależy od wielu czynników, w tym od lokalizacji nieruchomości, charakteru uciążliwości oraz czasu jej trwania. Znaczenie ma również moment powstania uciążliwości w stosunku do daty nabycia nieruchomości przez poszkodowanego w kontekście celu prowadzonej działalności.

Zmiany w przepisach francuskich są przyczynkiem do dyskusji w Polsce w zakresie zachowania rolniczych funkcji produkcyjnych. Jednak przepisów francuskich nie można bezpośrednio implementować do polskiego porządku prawnego. Stad propozycja niniejszego projektu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Mieszkańcy obszarów wiejskich	15,3 mln, co stanowi 40,4% ogólnej liczby ludności w Polsce	Obszary wiejskie w Polsce, GUS 2024	Pozytywne: wzmocnienie ładu społecznego na wsi poprzez ograniczenie konfliktów społecznych i przestrzennych, a także zwiększenie świadomości mieszkańców nt. różnych funkcji, jakie pełnią obszary wiejskie (m.in. rolnicza funkcja produkcyjna, jak i funkcja mieszkalna)
Rolnicy	1,3 mln	Powszechny spis rolny 2020 r. – raport z wyników (GUS 2021)	Pozytywne: ograniczenie konfliktów społecznych i przestrzennych, w których stroną jest rolnik
Właściciele nieruchomości znajdujących się w sąsiedztwie gospodarstw rolnych	ok. 3,8 mln budynków zamieszkałych na wsi	GUS (Warunki mieszkaniowe w Polsce w świetle wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021; tablica 1. Budynki według rodzaju w latach 2011 i 2021)	Pozytywne: ograniczenie konfliktów społecznych i przestrzennych. Dla nowych nabywców nieruchomości położonych poza granicami administracyjnymi miasta – dodatkowe oświadczenie w akcie notarialnym
Sądy powszechne Sąd Najwyższy	319 – sądy rejonowe 47 – sądy okręgowe 11 – sądy apelacyjne 1	Ministerstwo Sprawiedliwości, dane 2024 r. (dane.gov.pl)	Pozytywne: potencjalne zmniejszenie liczby spraw, w których stroną jest rolnik
Policja	396 - jednostki szczebla wojewódzkiego, miejskiego i	Dane GUS i KGP	Pozytywne: zmniejszenie liczby interwencji

	powiatowego		
Notariusze	4083	Krajowa Rada Notarialna (według stanu na 31 grudnia 2023 r.)	Neutralne: przygotowywane akty notarialne będą zawierały dodatkowe oświadczenie

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Prekonsultacje nie były prowadzone, natomiast w styczniu 2025 r. prowadzone były przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi spotkania konsultacyjne z przedstawicielami samorządu rolniczego, organizacji rolniczych i rolnikami dotyczące zachowania funkcji produkcyjnych wsi.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Projekt ustawy zostanie przesłany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440 i 1661) do:
 1. Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych,
 2. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
 3. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) do:
 1. Federacji Przedsiębiorców Polskich,
 2. Konfederacji Lewiatan,
 3. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
 4. Związku Pracodawców Business Centre Club,
 5. Związku Rzemiosła Polskiego,
 6. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
 7. Polskiego Towarzystwa Gospodarczego;
- 3) na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 z późn. zm.) do Rady Dialogu Społecznego;
- 4) na podstawie art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) do Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 5) na podstawie art. 259 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593 oraz z 2025 r. poz. 1556) do Krajowej Rady Spółdzielczej.

Zgodnie z § 36 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji publicznych z organizacjami i jednostkami, takimi jak:

1. Krajowy Sekretariat Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego NSZZ Solidarność,
2. NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
4. Polski Związek Zawodowy Rolników,
5. Zarząd Głównego Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP,
6. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,
7. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
8. Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”,
9. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
10. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska” ,
11. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”,
12. Ogólnopolski Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych Polski Związek Rolny
13. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,
14. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
15. Polska Federacja Rolna,
16. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
17. Polskie Stowarzyszenie Obsługi Rolnictwa POLSOR,
18. Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem IV kadencji,
19. Związek Zawodowy Rolników Ruch Młodych Farmerów,
20. Oddolny Ogólnopolski Protest Rolników,
21. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych,
22. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego,
23. Związek Młodzieży Wiejskiej,

24. Federacja Związków Kółek i Organizacji Rolniczych RP,
25. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny,
26. Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców,
27. Federacja Gospodarki Żywnościowej RP,
28. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
29. Federacja Przedsiębiorców Polskich,
30. Krajowa Izba Gospodarcza– Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
31. Polska Izba Mleka,
32. Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza,
33. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
34. Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego,
35. Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „Poldrób”,
36. Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie,
37. Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz,
38. Polska Izba Nasienna,
39. Związek Producentów Cukru,
40. Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy,
41. Związek Polskie Mięso,
42. Stowarzyszenie Branży Grzybów Uprawnych,
43. Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków,
44. Polskie Stowarzyszenie Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych POLBISCO,
45. Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich,
46. Stowarzyszenie Agrountegracja”,
47. Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego,
48. Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
49. Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”,
50. Polska Sieć LGD,
51. Rada Kobiet w Rolnictwie,
52. Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
53. Krajowa Rada Notarialna,
54. Naczelna Rada Adwokacka,
55. Krajowa Izba Radców Prawnych,
56. Polskie Stowarzyszenie Rzeczoznawców i Biegłych Sądowych,
57. Towarzystwo Urbanistów Polskich,
58. Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki,
59. Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów,
60. Stowarzyszenie Urbanści Polscy,
61. Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU,
62. Fundacja ArchiPrawo,
63. Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych,
64. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej,
65. Stowarzyszenie Architektów Polskich,
66. Stowarzyszenie Profesjonalistów Rynku Nieruchomości Polski Centralnej,
67. Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu,
68. Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów,
69. Fundacja im. Stefana Batorego,
70. Instytut Jagielloński,
71. Instytut Gospodarki Nieruchomościami,
72. Instytut Metropolitalny,
73. Instytut Rozwoju Miast i Regionów,
74. Instytut Sobieskiego,
75. Instytut Spraw Publicznych,
76. Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP,
77. Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP,
78. Unia Metropolii Polskich,
79. Unia Miasteczek Polskich,
80. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
81. Związek Miast Polskich,
82. Związek Powiatów Polskich,
83. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej,
84. Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych.

Przewidywany czas konsultacji publicznych to 30 dni.

Zgodnie z § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy będzie podlegał również opiniowaniu i zostanie skierowany do:

- 1) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,
- 2) Rzecznika Praw Obywatelskich,
- 3) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- 4) Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 6) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- 7) Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- 8) Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie,
- 9) Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego w Słupsku,
- 10) Głównego Inspektora Weterynarii,
- 11) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 12) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,
- 13) Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 14) Dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie,
- 15) Dyrektora Instytutu im. Wincentego Witosa,
- 16) 12 instytutów badawczych nadzorowanymi przez MRiRW,
- 17) 17 jednostek doradztwa rolniczego,
- 18) Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN,
- 19) Instytutu Nauk Prawnych PAN.
- 20) Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych.

Ponadto zgodnie z § 42 ust.1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy zostanie skierowany do Koordynatora Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Raport z konsultacji obejmujący konsultacje publiczne i opiniowanie (o którym mowa w § 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów) będzie stanowił omówienie ich wyników.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nie dotyczy. Projekt nie powoduje skutków finansowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozwiązania przez zwiększenie ochrony praw i słusznych interesów rolników będą budować większą odporność gospodarstw rolnych, co pozytywnie wpłynie na stabilność ich rozwoju gospodarczego. Nowe przepisy mają wzmocnić pozycję rolników w sprawach sądowych dotyczących roszczeń będących skutkiem uciążliwości związanych z produkcją rolną, co zmniejszy koszty prawne i ryzyko odszkodowań, co wpłynie na stabilizację warunków prowadzenia działalności rolniczej.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Ustawa ma przyczynić się do ograniczenia sporów między rolnikami a nowymi mieszkańcami wsi, co wpłynie na stabilność lokalnych społeczności i inwestycji. Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na rolników prowadzących działalność rolniczą i ich rodziny. Przepisy uświadamiające możliwe skutki mieszkania poza miastem, korzystnie wpłyną także na nabywców nieruchomości (np. ich zdrowie, czy finanse). Dokonywane przez nich wybory lokalizacji nabywanej nieruchomości, ze świadomością możliwych immisji, pozwolą bowiem na uniknięcie w przyszłości rozczarowania – często prowadzącego do wieloletnich sporów – wynikającego z rozbieżności między oczekiwaniami, a wiejskimi realiami.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: rozszerzenie aktu notarialnego o oświadczenie nabywcy	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Wprowadzenie obowiązku złożenia przez nabywcę oświadczenia o świadomości możliwości występowania immisji, służy prewencyjnemu eliminowaniu takich konfliktów oraz wzmacnia zasadę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Wprowadza już na wstępie jasne i czytelne zasady związane z osiedleniem się na terenach wiejskich.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

sytuacja i rozwój regionalny

sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia

mienie państwowe

inne:

informatyzacja

zdrowie

Omówienie wpływu

Rozwiązania będą służyły zrównoważonemu rozwojowi obszarów wiejskich, w których zaspokajane są potrzeby mieszkańców, którzy świadomie wybrali wieś jako miejsce życia, jak i rolników, którzy na tym terenie prowadzą normalną działalność rolniczą, niwelując bariery blokujące rozwój gospodarstw i możliwości ich modernizacji. Wzmocnienie rolniczej funkcji produkcyjnej wsi przyczyni się do rozwoju rolnictwa, ale także będzie umożliwiło rozwój innych usług świadczonych na bazie gospodarstw rolnych (np. baza dla rozwoju funkcji turystycznej, przedsiębiorczość związana z usługami dla rolnictwa), tym samym przyczyniając się do rozwoju całych obszarów wiejskich i zwiększania ich żywotności.

Zostanie wzmocnione bezpieczeństwo żywnościowe poprzez utrzymanie ciągłości produkcji rolnej w wyniku ograniczenia ryzyka sporów sądowych i presji na redukcję działalności rolniczej. Oczekiwane jest ograniczenie liczby spraw prowadzonych w sądach, w których stronami jest rolnik i nabywca sąsiedniej nieruchomości. Rozwiązania mają ograniczyć kierowanie do sądów spraw opartych wyłącznie na subiektywnym odczuciu sąsiada, podczas gdy działalność rolnicza jest prowadzona zgodnie z prawem i w sposób mieszczący się w granicach normalnej działalności. W takich przypadkach wymóg, by to powód wykazał konkretne naruszenia przepisów lub zasad prawidłowej gospodarki rolnej, działa jak filtr eliminujący rozszczenia oparte jedynie na osobistej niechęci czy zaniżonej tolerancji na typowe dla wsi odory, hałas czy ruch maszyn. Spowoduje to, że do sądu trafią przede wszystkim sprawy rzeczywiście uzasadnione, a nie oparte na subiektywnych ocenach. W efekcie mechanizm ten ma służyć równowadze między ochroną rolnika prowadzącego legalną działalność a prawem sąsiada do reakcji na realne, ponadnormatywne uciążliwości.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie planuje się ewaluacji projektu ze względu na specyfikę i zakres projektu.

Do sprawdzenia realizacji nowej regulacji zostaną wykorzystane istniejące mechanizmy monitorowania - bieżąca analiza napływających pism, postulatów i interpelacji kierowanych do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wpływające do MRiRW sygnały stanowią obecnie swoisty barometr sytuacji społecznej w rolnictwie oraz na obszarach wiejskich, dlatego mogą pełnić rolę pośredniego, lecz wiarygodnego wskaźnika efektów wdrożenia projektowanych rozwiązań.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport „Tu jest wieś, tu się trzodę hoduje”, opracowany przez Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego (dostęp online: <https://share.google/ROcM7rtwPMbVKUwoh>).

Uchwała Nr 246/IX/25 Rady Miejskiej w Namysłowie z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie dążenia do podniesienia świadomości mieszkańców Gminy Namysłów o zamieszkiwaniu na obszarze, na którym prowadzona jest działalność rolnicza i charakterystycznych cechach tej działalności (dostęp online: <https://bip.namyslow.eu/9144/uchwaly-rady-miejskiej-w-namyslowie-w-2025-roku-ix-kadencja.html>).